

INGEZONDEN.

DE BRIEF UIT WEENEN.

Als men twee menschen aan hetzelfde werk zet, worden tweeërlei uitkomsten verkregen. Zoo ook als twee verslaggevers over hetzelfde congres schrijven. Daarom mag het geen bevreemding wekken als KOOPMAN andere indrukken van het Weener congres heeft meegenomen dan ik. Maar wanneer op deze wijze bij den lezer voorstellingen worden gewekt, die met elkaar in lijnrechte tegenspraak zijn, kan het niet meer door den beugel.

Dat nu is het geval met het afbrekend kritisch schrijven van KOOPMAN en mijn kort verslag van de fata van het congres.

De organisatie — schrijft KOOPMAN — was door haat geïnspireerd. Mijn waarneming zegt het omgekeerde. Kon KOOPMAN alleen een kaart voor de opera bemachtigen door te bewijzen, dat hij geen Weener was, mij en tientallen anderen, die terzelfder tijd met mij aan het congresbureau operakaarten kochten, zijn geenerlei moeilijkheden in den weg gelegd. Mij is alleen bekend, dat de goedkoope plaatsen in de opera zooveel mogelijk gereserveerd werden voor de (Duitsche) gasten, uit hoffelijkheid. De hulp, die men elkaar verleende, ging zelfs zoover, dat in de kliniek van prof. WENCKEBACH dertig bedden beschikbaar waren gesteld voor huisvesting van noodlijdende congresbezoekers. Maar al te duidelijk was er van alle zijden toenadering; van zelf sprekend overigens. In het ongeluk ontmoeten alle menschen elkaar en worden vrienden, te meer als het leden van één stam zijn.

Een ander bezwaar noemt KOOPMAN de slapheid van leiding, waardoor het programma bij lange na niet werd afgewerkt. In kon werkelijk mijn oogen niet gelooven, toen ik deze regels las. Ook prof. WENCKEBACH, die ons *Tijdschrift* trouw leest, zal het vreemd aandoen, aldus onbillijk beoordeeld te worden.

Op Donderdagvoormiddag te ongeveer 1 uur werd het congres door den voorzitter gesloten en kon hij zijn voldoening er over uitspreken, dat het programma geheel afgedaan was. Iedere spreker, die aangekondigd was, had het woord gevoerd. Ieder, die zich voor debat had aangemeld, was de gelegenheid daartoe gegeven. De organisatie was voorbeeldig, de leiding der vergadering in vaste handen. Ik zou geen tweede voorbeeld weten aan te voeren van een congres, waar binnen den tijd van drie en een halven dag zooveel is afgedaan. Als een zondvloed is de wetenschappelijke materie over onze hoofden uitgestort.

Men mag het programma van het Weener congres overladen noemen, aan de wijze van uitvoering komt alle eer toe, en bewondering kan men slechts hebben voor al de wetenschappelijke werkers, van wie de groote massa het dagelijksch brood niet verdienen.

Amsterdam, 7 Mei 1923.

J. L. C. WORTMAN.

BEZOEK AAN FRANSCHE BADPLAATSEN.

De 17de V. E. M. zal plaats hebben van 9 tot 22 Sept. a.s. naar de badplaatsen van de Jura, Savoye en den Dauphiné. In een tijdsverloop van 14 dagen zullen bezocht worden: La Mouillière, Salins du Jura, Divonne, de Zwitsersche faculteiten van Genève en Lausanne, het sanatorium te Leysin, Evian, Thonon, Chamonix, Saint-Gervais, Annecy, Aix-les-Bains, le Revard, Challes, Allevard, Moutiers-Salins, Brides, Pralognan, Uriage, Grenoble, St. Pierre de Chartreuse, La Motte, La Grave, la Lautaret en Lyon.

Men kan zich vóór 1 Juli opgeven (*zonder prioriteit*) bij den secretaris der Voyages d'Etudes Médicales, dr. M. GERST, 94, Boulevard Flandrin, Paris 16e. Na bericht van inschrijving vanwege den secretaris zende men hem per „chèque barré” de deelnemingssom van 790 francs per persoon. Dit bedrag omvat *alle* reis- en verblijfkosten van het punt van samenkomst, Besançon, tot aan dat van uiteengaan, Lyon. Op reis van de Fransche grens tot Besançon en van Lyon tot die grens wordt per saldo 40 pCt. vergoed.

Tot een getal van ten hoogste 16 pCt. kunnen de deelnemers worden vergezeld door hun echtgenoot of door een dochter.

Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden hetzij tot dr. GERST, hetzij tot ondergeteekende.

Amsterdam,
12 Mei 1923.

J. VAN DER HOEVEN LEONHARD.
Roemer Visscherstraat 2,

DE RIJKSVERZEKERINGSBANK EN ART. 99 I.W.

De verschillende beslissing in 3 geheel overeenkomstige gevallen van beginnende longtuberculose, vallende onder art. 99, geven mij tot de volgende opmerkingen aanleiding.

Geval 1. Lichte topaandoening. Patiënt gaf er de voorkeur aan thuis een rustkuur door te maken. Daar de streek gezond is, ligtent en goede ligging aanwezig en een wijkzuster, tevens leerling-enquetrice ter plaatse, achtte de contrôleerende geneesheer van den Raad van Arbeid dit geval zeer geschikt voor thuisverpleging. Op het desbetreffende verzoek werd door de R.V.B. toestemmend beschikt.

Geval 2. Geheel overeenkomende met geval 1. Dezelfde gunstige uitwendige omstandigheden. Bovendien werd patiënte door haar zuster, een gediplomeerd verpleegster, verzorgd. Ook zij vroeg thuisverpleging. De contrôleerend geneesheer van den Raad van Arbeid vond dit geval bijzonder geschikt voor thuisverpleging. Op het desbetreffende verzoek werd door de R.V.B. *afwijzend* beschikt wegens „principieele bezwaren”. Wël werd sanatoriumbehandeling toegestaan.

Geval 3. Geheel overeenkomende met geval 1, onder dezelfde uiterlijke omstandigheden. Ook dit werd door den contrôleerend geneesheer van den Raad van Arbeid voor thuisverpleging geschikt geacht. Het desbetreffende verzoek werd om „principieele bezwaren” geweigerd. Wël werd sanatoriumbehandeling toegestaan.

Btrotf het hier nu gevallen, met slechten woningtoestand, aanwezigheid in één vertrek met kleine kinderen, waardoor gevaar voor besmetting, of ontoereikende voeding, zoo zou stellig nooit tot thuisverpleging zijn geadviseerd. Maar de uiterlijke omstandigheden waren *juist zoo gunstig mogelijk!* — Het bezwaar tegen de huisverpleging in de steden, waar het moeilijk controleerbaar is of hetgeen voor de patiënten bestemd en besteed wordt, hunzelf ook inderdaad ten goede komt, bestaat in de kleine plaatsen ten plattelande door de geregelde contrôle van geneesheer en verpleegster niet. Denkt men soms, dat het psychisch gunstig op het ziekteproces werkt, wanneer een patiënt tegen zijn zin uit den huiselijken kring gerukt en in een vreemde omgeving wordt overgeplaatst? Genezen de tuberculoselijders soms alleen maar in het sanatorium, en zooveel sneller? Gelukkig genezen zij ook nog wel daarbuiten even goed, even snel en veel goedkooper!

De hier gevolgde lijn getuigt van weinig plooibaarheid en van een star dogmatisme, dat met de bijzondere omstandigheden van elk geval op zichzelf volstrekt geen rekening houdt. De R.V.B., die ter wille der bezuiniging wel de honoraria wist te drukken, heeft hier een mooi terrein daadwerkelijk te bezuinigen in geschikte gevallen. Op de medewerking der regeering kan zij stellig rekenen. Men herleze slechts wat de minister van arbeid in de Eerste Kamer op 2 Mei 1923, bldz. 756 der Handelingen zegt:

„Ik hoop in het algemeen, dat men bij de bestrijding van de tuberculose in de naaste toekomst niet al te veel naar de sanatoria zal kijken. Het is een goed middel, maar ook verreweg het duurste. Ik heb mij sinds twintig jaar met deze zaak beziggehouden, en al ben ik geen medicus, mijn ervaring is, dat men met hetzelfde geld, op verschillende andere wijzen besteed, practisch een grooter resultaat kan bereiken dan door het bouwen van zeer dure sanatoria”.

Maar de R.V.B. heeft „principieele bezwaren!”

Welnu, vele collegae met mij zijn uiterst benieuwd te hooren, waarin deze eigenlijk bestaan. De nu gevolgde gedragslijn is stellig niet in overeenstemming met het standpunt van den minister, en evenmin met een juist begrip van bezuiniging.

Kapelle bij Goes, 14 Mei 1923.

W. F. PFEIFFER.